

grożony pościgiem Gestapo, zgodnie z decyzją Komitetu Centralnego, schronił się za granicę. W Paryżu, Pradze czy Moskwie, gdziekolwiek przebywał, poświęcał swe siły jednemu celowi — zjednoczeniu wszystkich sił proletariatu w walce z faszyzmem. W marcu 1942 r. zwrócił się w przemówieniu radiowym w tej sprawie z apelem do całego narodu niemieckiego. W roku następnym rozpoczął organizację komitetu narodowego „Wolnych Niemiec” oraz „Zjednoczenia Oficerów Niemieckich” w ZSRR. Militarnej klęski faszyzmu hitlerowskiego Wilhelm Pieck doczekał się na terenach Związku Radzieckiego, skąd wrócił w dniu 1 lipca 1945 r. do Berlina. Dziełem jego na wskroś konsekwentnej działalności jest zjednoczenie na terenie NRD Partii Komunistycznej oraz Partii Socjalno-Demokratycznej w Niemiecką Socjalistyczną Partię Jedności.

*

Osiemdziesiąta rocznica urodzin Wilhelma Piecka, od 11 X 1949 r. prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej, spotkała się nie tylko ze spontanicznymi wyrazami czci ze strony narodu niemieckiego. Przybycie przywódców ruchu robotniczego wielu krajów na uroczystości urodzinowe w Berlinie jest świadectwem wielkiego autorytetu, jakim się cieszy Wilhelm Pieck również w międzynarodowym ruchu robotniczym, a jest także wyrazem uznania dla niemieckiej klasy robotniczej, w której szeregach ukształtowało się szczere przywiązanie Jubilata do sprawy pokoju, jedności swego narodu i jedności dążeń proletariatu.

Antoni W. Walczak

NARODOWA ARMIA LUDOWA NRD

21 XII 1955. Utworzenie „Komisji atomowej” przy rządzie bońskim dla celów wykorzystania energii jądrowej w przemyśle. Prócz kilku naukowców w komisji reprezentowani są w 90% przedstawiciele wielkich koncernów przemysłowych.

*

2 I 1956. Ponad 2000 oficerów i podoficerów rozpoczęło normalną służbę wojskową na terenie Niemiec zachodnich w garnizonach Andernach — dla wojsk pieszych, w Noervenich — dla wojsk lotniczych i Wilhelmshaven — dla marynarki.

*

16 I 1956. W ramach układu amerykańskiego o dostawach broni dla Niemiec zachodnich wyładowano w Kaiserslautern 25 czołgów przeznaczonych dla wojsk zachodnio-niemieckich stacjonowanych w Andernach.

*

20 I 1956. W Andernach odbyła się pierwsza po wojnie rewia nowych wojsk zachodnio-niemieckich. Defiladę przyjął kanclerz rządu NRF Konrad Adenauer.

31 I 1956.* Na polecenie amerykańskich kół wojskowych przy kwatery głównej oddziałów NATO w Paryżu ministerstwo wojny Niemieckiej Republiki Federalnej opracowało plan stworzenia oddziałów specjalnych w celu użycia ich w lokalnych konfliktach.

5 III 1956.* W Bundestagu uchwalono w pierwszym czytaniu włączenie Grenzschutzu (konspusu ochrony pogranicza) do nowego „Wehrmachtu”.

8 II 1956. Rząd boński uchwalił projekt ustawy o obowiązkowej służbie wojskowej. Projekt został przekazany do rozpatrzenia Bundestagowi i Bundesratowi.

18 II 1956. Izba Ludowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej jednomyślnie zaaprobowała projekt ustawy o utworzeniu Narodowej Armii Ludowej i Ministerstwa Obrony Narodowej NRD oraz wniosek w sprawie umundurowania żołnierzy Narodowej Armii Ludowej NRD. (Poniżej podajemy tekst ustawy w oryginalnym brzmieniu i tłumaczeniu polskim.)

* Gwiazdka przy cyfrze oznacza datę pojawienia się wiadomości w prasie.

GESETZ

über die Schaffung der Nationalen Volksarmee und des
Ministeriums für Nationale Verteidigung

Der Schutz der Arbeiter- und -Bauern-Macht, der Errungenschaften der Werktätigen und die Sicherung ihrer friedlichen Arbeit sind elementare Pflicht unseres demokratischen, souveränen und friedliebenden Staates. Die Wiedererrichtung des aggressiven Militarismus in Westdeutschland und die Schaffung der westdeutschen Söldnerarmee sind eine ständige Bedrohung des deutschen Volkes und aller Völker Europas.

Zur Erhöhung der Verteidigungsfähigkeit und der Sicherheit der Deutschen Demokratischen Republik beschliesst die Volkskammer auf der Grundlage der Artikel 5 und 112 der Verfassung der Deutschen Demokratischen Republik das folgende Gesetz:

§ 1

(1) Es wird eine „Nationale Volksarmee“ geschaffen.

(2) Die „Nationale Volksarmee“ besteht aus Land-, Luft- und Seestreitkräften, die für die Verteidigungs der Deutschen Demokratischen Republik notwendig sind. Die zahlenmäßige Stärke der Streitkräfte wird begrenzt entsprechend den Aufgaben zum Schutze des Territoriums der Deutschen Demokratischen Republik, der Verteidigung ihrer Grenzen und der Luftverteidigung.

§ 2

(1) Es wird ein „Ministerium für Nationale Verteidigung“ gebildet.

(2) Das „Ministerium für Nationale Verteidigung“ organisiert und leitet die „Nationale Volksarmee“ (Land-, Luft- und Seestreitkräfte) auf der Grundlage und in Durchführung der Gesetze, Verordnungen und Beschlüsse der Volkskammer und des Ministerrates der Deutschen Demokratischen Republik.

(3) Die Aufgaben des „Ministeriums für Nationale Verteidigung“ werden vom Ministerrat festgelegt.

§ 3

Dieses Gesetz tritt mit seiner Verkündung in Kraft.

Berlin, den 18. Januar 1956

Dr. Dieckmann
Präsident

„Ustawa o utworzeniu Narodowej Armii Ludowej i Ministerstwa Obrony Narodowej:

Ochrona władzy robotniczo-chiopskiej i osiągnięć mas pracujących oraz zabezpieczenie ich pokojowej pracy jest elementarnym obowiązkiem naszego demokratycznego, suwerennego i miłującego pokój państwa. Wskrzeszenie agresywnego militarizmu w Niemczech zachodnich i utworzenie zachodnio-niemieckiej armii najmniej jest stałą groźbą dla narodu niemieckiego i wszystkich narodów europejskich.

Dla podniesienia zdolności obronnej i zapewnienia bezpieczeństwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej Izba Ludowa, na mocy artykułów 5 i 112 Konstytucji NRD, uchwała następującą ustawę:

§ 1

1. Tworzy się „Narodową Armię Ludową“.

2. „Narodowa Armia Ludowa“ składa się z lądowych, lotniczych i morskich sił zbrojnych koniecznych dla obrony Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Liczebność sił zbrojnych określona zostanie odpowiednio do zadań obrony terytorium Niemieckiej Republiki Demokratycznej, obrony jej granic i obrony powietrznej.

§ 2

1. Tworzy się „Ministerstwo Obrony Narodowej“.

2. „Ministerstwo Obrony Narodowej“ organizuje „Narodową Armię Ludową“ i sprawuje kierownictwo nad jej lądowymi, lotniczymi i morskimi siłami zbroj-

nymi na mocy postanowień niniejszej ustawy oraz w wykonaniu ustaw, rozporządzeń i uchwał Izby Ludowej i Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

3. Zadania „Ministerstwa Obrony Narodowej“ zostaną ustalone przez Radę Ministrów.

§ 3

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Berlin, 18 stycznia 1956

Dr Dieckmann
Prezydent“

W dniu 18 stycznia 1956 Niemiecka Republika Demokratyczna powołała do życia Narodową Armię Ludową. Ten doniosły fakt jest przede wszystkim wynikiem sytuacji, jaka się wytworzyła najpierw na terenie dwustrefowej, potem trójstrefowej okupacji na zachodzie Niemiec, a wreszcie w Niemieckiej Republice Federalnej.

Objawy remilitaryzacji Niemiec zachodnich zaobserwowane od najpierwszych dni po klęsce hitleryzmu łączą się w szereg powiązanych z sobą wydarzeń rozwijających się według koncepcji z góry ustalonych. Należy je zbadać najsumienniejszy i wnioski wyprowadzić jak najwcześniej. Na razie w kronikarskim zestawieniu wykażemy tylko, jak na podstawie relacji prasowych przedstawiała się sytuacja w NRF na odcinku remilitaryzacji Niemiec zachodnich w ostatnim momencie, w przeddzień utworzenia armii ludowej NRD.

Defilada jednostek zachodnio-niemieckiej *Bundeswehr* zorganizowana w dniu 20 stycznia w miasteczku zachodnio-niemieckim Andernach była pierwszą publiczną manifestacją dążeń ukrywanych dotychczas pod płaszczykiem „kompanii wartowniczych“ czy też jednostek paramilitarnych, których konieczność istnienia pozorowano potrzebami natury wewnętrznej. Defiladę przeszkolonych oddziałów odebrał sam kanclerz federalny Adenauer przewidziany z tytułu swej funkcji na stanowisko głównodowodzącego niemieckich sił zbrojnych na wypadek wojny. Sprawa naczelnego dowództwa stanowi zresztą do ostatnich czasów przedmiot sporów między partiami koalicyjnymi: chrześcijańsko-demokratyczną (CDU) a demokratyczną (FDP), która domaga się, by władzę nad zachodnio-niemieckimi siłami zbrojnymi sprawował prezydent republiki bońskiej, w danej sytuacji — Heuss, członek FDP. Propozycje specjalnej komisji stworzonej przy Bundestagu przewidują, iż federalny minister obrony może wydawać rozkazy i sprawować dowództwo nad siłami zbrojnymi, w wypadku jednak konieczności obrony naczelne dowództwo przechodzi na kanclerza.

Spór o naczelne dowództwo jest tylko drobnym fragmentem rozgrywek, jakie się toczą w łonie samego sztabu, na którego czele stoi generał Heusinger, były szef wydziału operacyjnego wojsk lądowych armii hitlerowskiej. Jak donosi wychodząca w Stuttgarcie *Deutsche Zeitung und Wirtschaftszeitung*, jemu powierzono opracowanie szczegółowych planów. Rządowi bońskiemu nie przeszkadza w najmniejszym stopniu to, że nazwisko Heusingera znajduje się na liście przestępców wojennych.

Wobec powściągliwej postawy młodzieży zachodnio-niemieckiej, która w wielu wypadkach ustosunkowała się do nowych kadr wojskowych negatywnie, rząd boński przy poparciu prawego odłamu SPD najchętniej by widział szeregi swej armii zasilone przeszkolonymi i korzystającymi z doświadczeń ostatniej wojny dowódcami i szeregowymi SS. Pośrednikiem w werbunku tych kadr miałyby być były generał SS Hauser, obecnie doradca w sprawach wojskowych w rządzie adenauerowskim. W czasie wizyty bońskiego ministra wojny Blanka w Wilhelmshaven, gdzie stacjonują pierwsze jednostki morskie przyszyłej *Kriegsmarine*, ministerialny kierownik departamentu sił morskich Zenker bez ogródek nawiązał do tradycji floty hitlerowskiej, stawiając marynarzom za wzór nazistowskich admirałów Raedera i Dönitza.

Przejawem niesłabnącego uznania dla przywódców byłej armii hitlerowskiej są wsparcia wypłacane regularnie z kas emerytalnych. W Berlinie zachodnim wyasygno-

wano na ten cel w ciągu jednego roku sumę 1,7 milionów marek. Dawni wyżsi urzędnicy aparatu hitlerowskiego otrzymują miesięczną rentę wahającą się przeciętnie w granicach od 1547 do 1884 Mk. Pobory generałów nazistowskich są jeszcze wyższe, przekraczają bowiem sumę 2000 Mk miesięcznie. Tymczasem odszkodowania dla ofiar faszyzmu sięgają najwyższej sumy 180 Mk.

Praca NRD z początkiem roku podkreślała zastraszający rozrost zachodnio-niemieckich organizacji militarynych. W styczniu było ich bez mała 1000. W r. 1955 ilość ich wzrosła dokładnie o 300 jednostek organizacyjnych, podczas gdy w r. 1954 istniało ich 697. Znaczy to, że w ciągu ubiegłego roku prawie każdego dnia powstawała jedna organizacja. Do tego dodać należy 13 korpusów krajowych *Stahlhelmu*, *Kyffhäuserbund* zorganizowany w 12 krajach NRF, młodzież niemiecką: „młodego orła“, „młodego *Stahlhelmu*“ oraz innych ugrupowań kierowaną przez Münchowa i Schnekloth, byłych przywódców *Hitler Jugend*. W Niemczech zachodnich istnieją oficjalnie koła b. SS-manów z trzydziestu czterech dywizji SS im. Hitlera, Himmlera, zrzeszenia uczestników walk niemal na wszystkich terenach w zachodniej i wschodniej Europie. Członków tych organizacji, powołanych na wszelkie propozycje dywersyjne, wykorzystuje w akcjach szpiegowskich wywiad amerykański. Posunięcia rządu w tej mierze nie przesłaniają już faktu jawnej współpracy organizacji wywiadowczych w ramach nowego Wehrmachtu, jako jego tradycyjnej „piątej kolumny“. Z nowym rokiem dywersyjno-szpiegowska organizacja Gehlena, finansowana dotychczas z budżetu amerykańskiego i zasilana w okresie przejściowym z dotacji niemieckiego ciężkiego przemysłu, przeszła na budżet bońskiego ministerstwa wojny. Gehlen, który funkcję swoją w wywiadzie, sabotażu i dywersji spełniał również w okresie hitlerowskim, znalazł protektora w podsekretarzu stanu Globkern, szarej eminencji rządu bońskiego, wymienionym wśród innych zbrodniarzy na liście przestępców wojennych. W ślad za oddziałami Gehlena włączono do resortu ministerstwa wojny dotychczasowe oddziały służby granicznej.

Wymienić wreszcie należy szereg faktów, które zgrupowały się obok siebie na przełomie 1955 i 1956 r.

W ciągu lutego do portu wojennego w Bremerhaven wysłano większą ilość materiału wojennego przeznaczonego dla oddziałów niemieckich podporządkowanych dowództwu NATO. Dostawa, w której pośredniczą niemieckie firmy transportowe, odbywa się w ramach amerykańskiego planu dozbrojenia. Według informacji bońskiego ministerstwa wojny, w celach odbioru dostaw ma być stworzony specjalny „Urząd Techniczny“. Pod koniec stycznia pisma angielskie zapowiedziały dostarczenie rządowi NRF 12 niszcycieli amerykańskich oraz w późniejszym czasie 7 brytyjskich morskich jednostek wojennych.

Szeroko zakrojone są również plany restytuowania sił lotniczych i ich wyposażenia. W końcu stycznia po raz pierwszy po wojnie personel niemiecki pod kierunkiem instruktorów amerykańskich objął pilotaż i obsługę samolotów wojskowych. Na uzbrojenie lotnictwa zachodnio-niemieckiego złożą się typy: F-84-F, RF-84-F, F-86, F-100 i F-102 produkcji amerykańskiej oraz myśliwiec angielski *Hawker-Hunter*. Dyrektor departamentu bońskiego ministerstwa wojny Panitzki oświadczył, że bońska *Luftwaffe* liczyć będzie 1326 samolotów bojowych i około 100 tys. personelu. W drugiej dekadzie stycznia wysłano z bazy amerykańskiej w Landstuhl 25 czołgów typu M47 przeznaczonych dla garnizonu w Andernach, gdzie instruktorzy USA zapoznają żołnierzy niemieckich z najnowszymi typami uzbrojenia.

Nie mówimy w tej chwili o produkcji przemysłu zachodnio-niemieckiego. Dla samego zaakcentowania faktu wystarczy stwierdzić, iż na inwestycje lotnicze w Zakładach Messerschmitta i Heinkla przeznaczono w pierwszym rzucie sumę 100 milionów marek.

Sygnatariusze układów paryskich zastrzegli się, że przemysł niemiecki nie będzie produkował broni odrzutowej i innych najnowocześniejszych jej typów. Rzeczywistość przeżyła jednak tym deklaracją. Przechybił im udział przedstawicieli koncernów zbrojeniowych w tak zwanej „Komisji atomowej“ powołanej do życia przy rządzie bońskim. W komisji reprezentowane są: I. G. *Farbenindustrie*, Mannesmann, Siemens i AEG, tzn. koncerny, które wystąpiły w roli głównych dostawców broni w okresach przygotowawczych i w czasie obydwu wojen światowych. Wśród członków komisji znajdujemy również nazwiska prof. Winnackera i Absa, oskarżonych i zasądzonych za udział w zbrodniach faszyzmu. Skład „komisji atomowej“ wskazuje wyraźnie na to, że trzon jej stanowią przedstawiciele ciężkiego przemysłu, których pierwszym zadaniem jest wykorzystanie energii atomowej w celach zbrojeniowych. Faktu tego nie przesłonił udział w „Komisji atomowej“ kilku uczonych z prof. Hahnem i Heisenbergiem na czele.

*

Rozległa działalność rządu bońskiego na odcinku remilitaryzacji sprawiła, iż powołanie do życia Narodowej Armii Ludowej w dniu 18 I 1956 uznane zostało w opinii publicznej świata za konsekwentny i logiczny krok w polityce rządowej NRD. W komentarzach prasowych NRD, które towarzyszyły wydarzeniom, dominowały argumenty uzasadniające konieczność stworzenia armii dla obrony interesów pierwszego w dziejach Niemiec państwa robotniczo-rolniczego. Karl-Eduard von Schnitzeler, autor czołowego artykułu w numerze lutowym *Aufbau*, pisał:

„Mamy powody bronić czegoś więcej niż własnej skóry. Stworzyliśmy wartości przynależne nam samym, nie jakimś panom... Przekroczyliśmy próg drugiej połowy naszego stulecia. Narody chcą wreszcie pokoju, pałają nienawiścią do wojny, jej sprawców i prowodyrów. Na zachodzie jednak naszego kraju odradza się ponury militarizm, który stoi u podstawy ideologicznej NATO i wojsk federalnych... Pretensje ministra Kaisera do terytoriów polskich i czeskosłowackich, ministra Oberländera do części Szwajcarii i Włoch, ministra Krafta do francuskiej Alzacji i Lotaryngii i duńskiego północnego Szlezewiku, pretensje kanclerza do Niemieckiej Republiki Demokratycznej... to są cele militarystyki“.

Wraz z ustawą o powołaniu Narodowej Armii Ludowej rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej ogłosił postanowienie o wprowadzeniu mundurów, które w kroju, kolorze i sposobie noszenia nawiązują do narodowych tradycji niemieckich łączących się z okresem wojen napoleońskich i Wiosny Ludów. Oddziały *Bundeswehr* na zachodzie Niemiec zaopatrzone są od dawna w umundurowanie kroju amerykańskiego. Już więc wygląd zewnętrzny podkreśla zasadniczo odmienny rodowód oddziałów *Bundeswehr*, powołanych do służby obowiązkowej w Niemczech zachodnich i Narodowej Armii Ludowej pochodzącej z zaciągu ochotniczego w Niemieckiej Republice Demokratycznej. Różnicę tę podkreślają liczne fakty świadczące o właściwych celach istnienia *Bundeswehr*.

I tak od lat notowano udział żołnierzy niemieckich szczególnie SS-manów w francuskiej „Legii Cudzoziemskiej“ czy też oddziałach amerykańskich na froncie koreańskim. W omawianym tu okresie notujemy nowe fakty świadczące także o najeźmiwym charakterze *Bundeswehr*.

W związku np. z przyjmowaniem do służby wojskowej byłych SS-manów zarysowała się z początkiem bieżącego roku sprawa stworzenia w obrębie *Bundeswehr* wydzielonych oddziałów elitarnych tzw. *Combat Teams*, które podlegałyby bezpośrednio naczelnemu dowództwu armii atlantyckiej. Były generał armii hitlerowskiej Heusinger oświadczył w czasie swojej wizyty w Paryżu, iż udział przeszkolonych i należycie wyposażonych jednostek niemieckich „należy wziąć pod uwagę w wy-

padkach podobnych, jak Maroko czy Alger". W ostatnich dniach lutego prasa zachodnio-niemiecka podała wiadomość o pertraktacjach eksperta wojskowego z prawicowej frakcji parlamentarnej SPD Eitlera z przedstawicielami byłych jednostek SS, którym przewodniczył b. generał SS Hauser. Omawiano sprawę włączenia dawnych oddziałów niemieckich SS do bońskiego departamentu wojsk NATO. Prawicowy socjaldemokrata wyraził przy tym gotowość poparcia rozszczeń byłych SS-manów do wypłaty „zasiłków odszkodowawczych“.

Wreszcie na wyraźne polecenie przedstawicieli amerykańskich w kwaterze głównej w Paryżu bońskie Ministerstwo Wojny opracowało plan stworzenia specjalnej jednostki wojskowej, gotowej w każdej chwili do akcji w „lokalnym konflikcie“ — wszystko jedno w której części globu. Wspomniany wyżej generał SS Heusinger nawiązał przy tym do starych doświadczeń Wehrmachtu hitlerowskiego (mowa tutaj o udziale „Legionu Condor“ po stronie faszystowskich oddziałów gen. Franko w czasie wojny w Hiszpanii). Dla oddziałów niemieckich miałyby to być i teren ogniowej próby na poligonach światowych. Na instruktorów tych oddziałów przewiduje się wojskowych amerykańskich bogatych w szczególności cenne w danych okolicznościach doświadczenia wojny koreańskiej. W zgodzie z tymi założeniami wojska oddziałów specjalnych — tzw. *Combat Teams* — mają podlegać szczególnie twardym regułom szkolenia. Ponieważ oddziały te jako jednostki elitarne mają być użyte przede wszystkim w walkach przeciwko ludności cywilnej, przewiduje się dla nich szybkostrzelną broń automatyczną, lekkie karabiny maszynowe, lekkie granatniki o torach stromych oraz działka średniokalibrowe. Sprawę uzbrojenia oddziałów zachodnio-niemieckich omawiał również minister wojny NRF Blank z szefem komendy środkowo-europejskiej wojsk NATO, francuskim generałem Juinem, domagając się podjęcia jak najszybszych decyzji w tej mierze. W związku z staraniami o realizację programu uzbrojenia *Daily Worker* podał wiadomość o wypracowaniu planu budowy jednostek morskich o napędzie atomowym w Zakładach Kruppa.

Plany użycia elitarnych oddziałów niemieckich w „konfliktach lokalnych“ na różnych kontynentach godzą najwyraźniej we wszystkie założenia demilitaryzacji Niemiec, podkreślają wojenny charakter *Bundeswehr* i uderzają tym samym w podstawy pokojowego współżycia narodów. Biegunowo przeciwstawne do tych założeń są motywy powołania do życia armii ludowej NRD. Charakter narodowy tej armii, przeciwny cechom kolonialnego najemnictwa, podkreśla Eswald Münschke w artykule „O Narodowej Armii Ludowej (*Einheit*, 1956, zeszyt 2).

„W Narodowej Armii Ludowej urzeczywistnią się i dalej żyć będą dawne ideały ludowego wojska niemieckiego i uzbrojonych formacji niemieckiej klasy robotniczej, ideały wojsk chłopskich 1525 r., które walczyły przeciw uciskowi feudalnemu, przeciw rozbiciu narodu, o postęp socjalny, żyć będą ideały armii-oswobodzicielki z 1812/13 r., która wspólnie z rosyjskimi towarzyszami broni oswobodziła Niemcy spod obcego panowania Napoleona, przenikać ją będzie duch armii rewolucyjnej Badenii i Palatynatu z r. 1849, gdy uzbrojeni robotnicy walczyli o demokratyczny postęp, duch oddziałów czerwonych Zagłębia Ruhry, które w r. 1920 broniły po bohatersku osiągnąć rewolucji listopadowej przeciwko reakcyjnemu puczystom spod znaku Kappa i Lüttwitza, duch brygady Thälmana w Hiszpanii, która jako stała jednostka w rządzie brygad międzynarodowych broniła honoru niemieckiej klasy robotniczej i wszystkich antyfaszystów, która po bohatersku wspierała naród hiszpański w walce z reakcyjną kliką Franka, w walce z niemieckim i włoskim faszystem“.

Referent projektu ustawy o stworzeniu Narodowej Armii Ludowej wicepremier Willi Stoph na posiedzeniu Izby Ludowej w dniu 18 I 1956 r. podnosił niebezpieczeństwo, jakie rodzi się na terenie Niemieckiej Republiki Federalnej w wyniku realizacji postanowień paryskiego układu wojskowego. Propozycje porozumienia skierowane do rządu adenauerowskiego były ignorowane. Stąd, wobec konsekwentnie realizowanego programu remilitaryzacji Niemiec zachodnich, wynika obowiązek pod-

jęcia uchwały o powołaniu do życia siły zbrojnej. Fakt ten jednak nie przesądza sprawy w tym sensie, by w przyszłości nie skorzystać z każdej możliwości porozumienia.

*

Utworzenie Narodowej Armii Ludowej w Niemieckiej Republice Demokratycznej jest wynikiem rozwoju całokształtu ostatnich wydarzeń, ale ma również swoje powiązania sięgające dalej wstecz. Stan jaki istniał na terenie Trizonii już przed czterema laty, skłonił prezydenta NRD i przewodniczącego SED Wilhelma Piecka w r. 1952 do stwierdzenia:

„... właśnie, żeby odebrać imperialistom ochotę do awantur wojennych w sercu Europy, musimy stworzyć nasze własne, narodowe siły zbrojne wyposażone technicznie w nowoczesną broń do walki na lądzie, morzu i w powietrzu“. (Z przemówienia na II konferencji partyjnej SED w Lipsku, 10 VIII 1952).

Utworzenie Narodowej Armii Ludowej i Ministerstwa Obrony Narodowej NRD jest w wyniku ogólnego rozwoju wypadków — urzeczywistnieniem wspomnianych zadań.

Antoni W. Walczak

Zapiski polityczne

W połowie grudnia 1955 przybyły do Niemiec dalsze transporty faszystowskich przestępców wojennych z ZSRR. W Niemieckiej Republice Federalnej zgutowano przybywającym owacyjne przyjęcie.

*

Delegacja rządowa NRD pod przewodnictwem premiera Otto Grotewohla powróciła w dn. 30 XII 55 z podróży do Chińskiej, Koreańskiej i Mongolskiej Republiki Ludowej do Berlina. W wyniku pertraktacji zawarto układ o przyjaźni i współpracy między NRD a ChRL.

*

Kanclerz Niemieckiej Republiki Federalnej Konrad Adenauer ukończył w dn. 5 I 1956 r. 80. rok życia. Z okazji tej niemieccy właściciele koncernów przeznaczyci na cele wyborcze CDU sumę 48 mil. marek do dyspozycji Adenauera.

*

Wicekanclerz NRF Franz Blücher odbył w drugiej dekadzie stycznia 1956 podróż dyplomatyczną do Indii. W wyniku rozmów ogłoszono wspólne oświadczenie, w którym stwierdzono, iż stosunki między obu krajami powinny się opierać na zasadzie nieingerencji w sprawy wewnętrzne. Premier Indii Nehru przyjął zaproszenie rządu bońskiego do NRF.

*

Na sesji Doradczego Komitetu Politycznego Państw — Stron Układu Warszawskiego w dn. 27—28 I 1956 r. w Pradze Niemiecką Republikę Demokratyczną reprezentowali: pierwszy zastępca premiera Walter Ulbricht oraz zastępca premiera i minister obrony narodowej Willi Stoph. Doradczy Komitet Polityczny przyjął wniosek delegacji NRD, by po utworzeniu Narodowej Armii Ludowej NRD włączono jej kontyngenty zbrojne do Zjednoczonych Sił Zbrojnych. Postanowiono również, że minister obrony NRD będzie zgodnie z ustalonym porządkiem jednym z zastępców Dowódcy Naczelnego Zjednoczonych Sił Zbrojnych Państw — Stron Układu Warszawskiego.

*

Premier rządu radzieckiego Bułganin w drugim liście do prezydenta USA Eisenhowera z dn. 1 III 56. wskazał na trudności uregulowania kwestii niemieckiej w związku z remilitaryzacją NRF oraz planem włączenia zjednoczonych Niemiec do zamkniętego bloku militarnego utworzonego przez mocarstwa zachodnie.

*

W dniu 4 II 56. otwarto stałą komunikację lotniczą między Berlinem a Warszawą.

*